

**YMPÄRISTÖNSUOJELUN
VALVONTASUUNNITELMA,
PETÄJÄVESI, MULTIA**

2026 - 2028

PETÄJÄVESI

Multia

Sisällys

Johdanto.....	3
Toiminta-alue.....	3
Petäjävesi.....	3
Multia.....	5
Valvontakohteet ja lainsäädännöllinen peruste.....	6
Ympäristönsuojelulaki.....	7
Ympäristönluvanvaraiset, ilmoitusvelvolliset ja rekisteröitävät laitokset.....	7
Kertaluonteista toimintaa koskeva ilmoitusmenettely (YSL 12 luku).....	9
Muu ympäristönsuojelulain mukainen valvonta.....	9
Jätelaki.....	10
Jätelain 124 §: n valvonta.....	10
Roskaantuneen alueen valvonta.....	11
Vesilaki.....	11
Maa-aineslaki.....	11
Valvontatoimenpiteet.....	11
Valvonnan maksullisuus.....	12
Valvontaohjelman laatiminen.....	12
Valvontaan käytettävissä olevat resurssit.....	14
Toimivallan siirrot.....	14
Viranomaisten välinen yhteistyö.....	14
Käytössä olevat tietojärjestelmät.....	15

Liite 1 Lupalautakunnan toimintasääntö

Johdanto

Ympäristövalvonnalla varmistetaan ympäristölainsäädännön ja viranomaismääräysten noudattaminen sekä haitallisten ympäristömuutosten ehkäiseminen tai poistaminen. Valvonnalla seurataan toiminnan lainmukaisuutta, toiminnasta aiheutuvia ympäristövaikutuksia sekä ympäristön olosuhteissa tapahtuvia muutoksia. Ympäristövalvonnan tulee olla itsenäistä, riippumatonta ja puolueetonta.

Ympäristövalvontaan sisältyy sekä ennakoivalvontaa että jälkivalvontaa. Ennakoivalvontaan kuuluvat erilaiset hallintotoimet ennen luvan tai ilmoituksenvaraisen toiminnan aloittamista, kuten esimerkiksi lupien ja ilmoitusten käsittelyprosessit sekä muutoksenhaku tiettyihin päätöksiin. Jälkivalvonta puolestaan on laillisuusvalvontaa, joka käsittää valvontaviranomaisen toimet ympäristölainsäädännön noudattamisen, tarvittavien lupien sekä lupamääräysten valvomiseksi toiminnan aikana ja toiminnan lopettamisen jälkeen.

Petäjaveden ja Multian kunnissa ympäristönsuojeluviranomaisena toimii Lupalautakunta. Yhteislautakunta on toiminut 1.8.2021 lähtien. Ympäristönsuojeluviranomainen on myöntänyt alaiselleen ympäristösihteerille toimintavaltaa tietyissä asioissa, jotka on määritelty Lupalautakunnan toimintasäännössä (Liite 1).

Ympäristönsuojelulaissa (YSL) (713/2014) kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle on asetettu velvoite valvontasuunnitelman ja ohjelman laatimiseksi. Ympäristönsuojelulain 167 §:n mukaan valvontaviranomaisen on järjestettävä ympäristönsuojelulain ja sen nojalla annettujen säädösten ja määräysten valvonta niin, että se on laadukasta, säännöllistä ja tehokasta ja perustuu ympäristöriskin arviointiin.

Ympäristönsuojelulain mukaiseen valvontasuunnitelmaan voidaan yhdistää myös muiden lakien valvontatehtävät. Tässä valvontasuunnitelmassa on käsitelty ympäristönsuojelulain, jätelain, vesilain ja maa-ainelain mukaista valvontaa. Jätelain 124 §:n mukaan suunnitelman, johon on yhdistetty jätelain mukainen valvonta, tulee arvioida uudelleen vähintään joka kolmas vuosi ja saatettava tarpeen mukaan ajan tasalle. Edellinen valvontasuunnitelma on käsitelty Lupalautakunnassa 1.2.2022 § 11 ja se kattoi vuodet 2022 -2025. Tämä valvontasuunnitelma kattaa vuodet 2026 – 2028 ja se arvioidaan uudestaan vuoden 2028 lopulla.

Valvontasuunnitelmassa määritetään vuosittain laadittavan valvontaohjelman periaatteet. Valvontaohjelmassa laaditaan tarkka suunnitelma vuosittain tehtävästä valvonnasta, se ei ole julkinen asiakirja. Valvontaviranomainen voi asettaa tehtävät tärkeysjärjestykseen, jos se on välttämätöntä tehtävien hoitamiseksi asianmukaisesti.

Ympäristönsuojeluun liittyvän valvonnan tavoitteena on ympäristön pilaantumisen ehkäiseminen ja jo tapahtuneesta pilaantumisesta aiheutuneiden haittojen korjaaminen. Lisäksi valvonnan tavoitteena on jätteistä ja jätehuollosta aiheutuneiden haittojen ehkäiseminen ja jätteiden hyötykäytön edistäminen

Toiminta-alue

Petäjävesi

Petäjävesi sijaitsee Keski-Suomen maakunnassa ja asukasluku vuoden 2024 lopussa oli 3 552. Asukastiheys on 7,8 asukasta/maa km². Petäjävesi on maaseutumainen kunta, jonka taajama-aste on 56,6 %. Kunnan maapinta-ala on 457 km² ja vesistöjen pinta-ala on 39, km². Petäjävedellä on kaikkiaan 99 järveä tai lampea. Suurimmat järvet ovat Jämsänvesi – Petäjävesi, Ala-Kintaus ja Ylä-Kintaus. Petäjäveden naapurikunnat ovat Jyväskylä, Uurainen, Multia, Keuruu ja Jämsä. Petäjäveden lävitse kul-

kevat valtatie 23 ja 18. Petäjaveden kunnan alueella on viisi luokan 1 tai 2 pohjavesialuetta (taulukko 1) Pohjavesialueille on laadittu vuonna 2011 pohjavesien suojelusuunnitelma, joka on päivitetty 2023.

Taulukko 1 Petäjaveden pohjavesialueet.

Pohjavesialue	Tunnus	Luokka
Hätälänmäki	0959201	1
Kaivanto	0959203	1
Kaistinmäki	0959206	1
Syrjäharju	0959251	1E
Kaunikkilampi	0959202	2

Pinnanmuodoiltaan Petäjaveden alue on vaihtelevaa mäkimaastoa, jossa tasaisten ja alavien rantamaiden lisäksi on jyrkkyydeltään vaihtelevia kallioisia mäkiä. Keski-Suomen korkokuva on hyvin vaihteleva, ja suhteelliset korkeuserot ovat paikoittain huomattavan suuria.

Maakunnan kallioperälle on tyypillistä selvä ja suhteellisen runsas lohkoutuminen. Ruhje- ja siirrosrajat näkyvät maastossa laaksoina ja vesistölinjoina, joista vahvimmat ovat luode-kaakkosuuntaisia. Petäjaveden lounaisosassa vallitsevat kulttuurimaisemat, koillisosa on harvaanasuttua ja luonnonmaisemaltaan karumpaa. Petäjaveden maisemalle tyypillistä on vesistöjen luoma rikkonainen luonto, johon kuuluu polveilevien järvi- ja vesireittien, kumpuilevien metsämaiden ja harjujaksojen vaihtelu.

Petäjaveden kirkonkylän tuntumaan sijoittuvat kansainvälisesti arvokas Unescon maailmanperintökohde, Petäjaveden vanha kirkko, sekä maakunnallisesti arvokkaat Kirkonseudun ja Piesalankylän kulttuurimaisemat.

Petäjaveden kunnan alueella on kaksi Natura 2000 verkostoon kuuluvaa aluetta. Nämä ovat Syrjäharju (FI0900085) ja Sallistensuo (FI0900008). Lisäksi kunnan alueella on 18 yksityismailla olevaa luonnonsuojelualuetta.

Vesienhoidollisesti Petäjävesi kuuluu pääosin Kymimijoen-Suomenlahden vesienhoitoalueeseen, pieni osa kunnasta kuuluu Kokemäenjoen-Selkämeren-Saaristomeren vesienhoitoalueeseen. Suurimmista järvistä Jämsänvesi, Ala-Kintaus ja Ylä-Kintaus ovat hyvässä ekologisessa tilassa, Karikkoselkä on erinomaisessa ekologisessa tilassa ja Petäjävesi tyydyttävässä ekologisessa tilassa. Alueella merkittäviä vesistökuormitusta aiheuttavia toimintoja ovat maa- ja metsätalous, turvetuotanto ja asutuksen jätevesien käsittely.

Petäjaveden kirkonkylän alueella vesihuollosta vastaa Petäjaveden kunnan vesilaitos, jolla on vedenottamo Syrjäharjun pohjavesialueella (Kytöharjun vedenottamo) ja jätevedet käsitellään jäteveden puhdistamolla. Kintauden osalta talousveden toimitamisesta vastaa Kintauden vesiosuuskunta, joka ostaa veden Alva Oy:ltä Jyväskylästä. Jäteveden käsittelystä vastaa Petäjaveden kunnan vesilaitos, joka johtaa siirtoviemäriä pitkin Kintauden alueella syntyvän jäteveden Jyväskylän Seudun Puhdistamo Oy:lle käsiteltäväksi.

Petäjaveden kunnan alueella jätehuolto on järjestetty kunnan järjestämänä. Jätehuollon palvelutehtäviä hoitaa Sammakkokangas Oy ja jätehuoltoviranomaisena toimii Sydän-Suomen jätelautakunta.

Multia

Multia sijaitsee Pohjanmaan ja Keski-Suomen välisellä metsäisellä vedenjakajalla. Naapurikuntia ovat Saarijärvi, Ähtäri, Keuruu, Petäjävesi ja Uurainen. Multian kunnan läpi kulkee valtatie VT 18 ja maantiet 58 ja 627.

Multia on maaseutumainen kunta, jonka maapinta-ala on 733 km² ja vesistöjen pinta-ala 32,36 km². Multian kunnan asukasluku vuonna 2024 oli 1393 asukasta, asukastiheys on 1,9 asukasta/maa-km² ja taajama-aste 50,0 %. Multialle on tyypillistä metsien ja soiden runsaus. Suuri osa soista on ojitettu, turvetuotantokäytössä olevia soita on 7 kpl. Maa- ja metsätalous ovat tärkeitä elinkeinoja kunnassa.

Pintavedet laskevat lähes puoliksi Kokemäen- ja Kymijoen vesistöihin. Pengerjoki laskee Kymijokeen ja Soutujoki (osin myös pohjoisessa pienemmät joet) Kokemäenjokeen. Multian kunnassa on kaikkiaan 147 järveä, joista suurimmat ovat Sinervä ja Uuranjärvi. Järvistä Tarhapääjärvi, Sinervä ja Iso Liesjärvi ovat erinomaisessa ekologisessa tilassa. Iso- ja Pieni Multianjärvi sekä Termitty ovat hyvässä ekologisessa tilassa. Alueella merkittäviä vesistökuormitusta aiheuttavia toimintoja ovat maa- ja metsätalous, turvetuotanto ja asutuksen jätevesien käsittely.

Kunnan alueella on kymmenen luokan 1 tai 2 pohjavesialuetta (taulukko 2). Tärkein pohjavesialue on Kirkkorannan 1-luokan pohjavesialue, jolla sijaitsee Multian keskustaajama. Alueella on pohjavedenottamo, josta Multian vesilaitos ottaa osan talousvedestä. Multian pohjavesialueille on laadittu pohjavesien suojelusuunnitelma vuonna 2017.

Taulukko 2. Multian pohjavesialueet.

Pohjavesialue	Alueen numero	Nykyinen luokitus
Kirkkoranta	0949501	1
Lintankangas	0949502	2
Heiluva	0949504	2E
Lopakankangas	0949505	2
Kangasjärvenkangas	0949506	2E
Multianniemi	0949503	2
Köpinkangas	0949507	2
Valkeiskangas	0949508	2
Onkivuori	0949509	E
Kulhanvuori (Saarijärvi – Multia)	0972952	1E

Multian kunnassa on yhdeksän Natura 2000 -verkostoon kuuluvaa aluetta (taulukko 3). Alueet ovat vanhojen metsien suojelualueita, suoalueita ja harjualueita sekä yksi perinneympäristö kohde. Multian alueella on yksi valtion omistama suojelualue ja 15 yksityisten mailla olevaa luonnonsuojelualueita.

Taulukko 3. Multian kunnan Natura 2000 -verkostoon kuuluvat alueet.

Alueen nimi	Koodi
Housukosken alue	FI0900045
Joensuonkangas	FI0900110
Karjovuori	FI0900047
Koivulahti	FI0900042
Lampuodinsuo	FI0900146
Valkeisenjärvi - Särkilampi - Utusuo	FI0900073
Vesilahdensuo - Kurkisuo	FI0900109
Myllyvuori - Vilhusenmäki	FI0900108
Kulhanvuoren alue	FI0900112

Multian kunnan alueella jätehuolto on järjestetty kunnan järjestämänä. Jätehuollon palvelutehtäviä hoitaa Sammakkokangas Oy ja jätehuoltoviranomaisena toimii Sydän-Suomen jätelautakunta.

Kunnan keskustaajaman sijaitsee Kirkkorannan I-luokan pohjavesialueella, jonka alueella on kunnan ainoa vedenottamo. Keskustaajaman alueella viemärointi jätevedenpumpppaamoinen aiheuttavat riskin pohjavedelle. Multian ja Keuruun välillä on siirtovesijohto, jonka kautta vettä voidaan toimittaa molempiin suuntiin. Keuruulta pysytään tarvittaessa toimittamaan Multian vesilaitoksen koko kulutusta vastaava määrä. Multialla ei ole omaa jätevedenpuhdistamo, vaan viemäroidyt jätevedet johdetaan siirtoviemäriä pitkin Keuruun jätevedenpuhdistamolle käsiteltäväksi.

Valvontakohteet ja lainsäädännöllinen peruste

Ympäristönsuojelulain 168 §:n mukaan kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen on valvottava ympäristönluvanvaraisia, ilmoitusvelvollisia ja rekisteröitäviä toimintoja säännöllisesti määräaikaistarkastuksin. Myös muiden lakien (jätelaki, maa-aineslaki) mukainen säännöllinen valvonta voidaan yhdistää tähän valvontasuunnitelmaan. Tarkastuskohteet ja -tiheys on määriteltävä ympäristöriskien arvioinnin perusteella. Taulukkoon 4 on koottu laitosten määrät toimialoittain, joihin tehdään suunnitelmallista valvontaa.

Taulukko 4. Valvottavat laitokset toimialoittain.

Toimiala	Petäjävesi	Multia
YMPÄRISTÖNSUOJELULAKI		
Ympäristöluvanvaraiset toiminnot		
Eläinsuojat	2	2
Louhinta ja murskaus	4	7
Ampumarata	1	
Hiekkapuhallus	1	
Energiantuotantolaitokset		1
Jätealan toiminnot	3	2
Saha		1
YSL 115 a mukaiset ilmoituksenvaraiset toiminnot		
Vähäinen ampumarata	1	
Eläinsuoja	1	
Rekisteröitävät toiminnot (YSL luku 11)		
Jakeluasemat	2	
Energiantuotantolaitos	1	
Ympäristönsuojelulain voimaannonlain (YVPL) perusteella rekisteröidyt		
Eläinsuoja	1	
Ampumarata	1	1
Jätealan toiminnot	1	
Jakeluasema		3
JÄTELAKI		
Laitokset, joissa syntyy vaarallisia jätteitä (JL 124 §)	9	2
Jätteen ammattimainen keräys (JL 100 §)	1	1
MAA-AINESLAKI		
Maa-ainesluvan omaavat ottopaikat	9	13
YHTEENSÄ	37	33

Suunnitelmallista valvontaa tehdään ympäristönsuojelulain, jätelain ja maa-aineslain perusteella. Jäljempänä on käsitelty asiakokonaisuudet, joihin valvontaa tehdään mm. haittailmoitusten perusteella.

Ympäristönsuojelulaki

Ympäristönluvanvaraiset, ilmoitusvelvolliset ja rekisteröitävät laitokset

Ympäristölupa

Ympäristönsuojelulain (527/2014) 27 §:n mukaan ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttavaan toimintaan on oltava lupa. Ympäristönsuojelulain liitteessä 1 luetellaan ympäristönluvan varaiset toiminnot. Ympäristölupa on oltava lisäksi 1) toimintaan, josta saattaa aiheutua vesistön pilaantumista eikä kyse ole vesilain mukaan luvanva-

raisesta hankkeesta; 2) jätevesien johtamiseen, josta saattaa aiheutua ojan, lähteen tai vesilaissa tarkoitetun noron pilaantumista ja 3) toimintaan, josta saattaa aiheutua eräistä naapurisuhteista annetun lain 17.1 §:ssä tarkoitettua kohtuutonta rasisusta.

Valtioneuvoston asetuksessa ympäristönsuojelussa (713/2014) määritellään toiminnot, jotka käsitellään valtion ympäristönlupaviranomaisessa ja toiminnot, jotka kunnan ympäristönsuojeluviranomainen käsittelee.

Petäjävedellä on 11 ympäristöluvan varaista laitosta. Multialla on 13 ympäristöluvan varaista laitosta. Ympäristöluvat on pääosin myönnetty eläinsuojille ja kalliokiven louhintaan ja murskaukseen. Näiden lisäksi yksittäisiä ympäristölupia on myönnetty eri toimintoihin. Laitokset ovat luetteloitu toimialoittain taulukkoon 4.

Kallion louhinnassa ja murskauksessa suurimmat ympäristöriskit ovat laiterikoista tai vahingosta, johtuvat öljypäästöt. Eläinsuojien kohdalla suurimmat ympäristöriskit aiheutuvat lantavarastojen rikkoontumisista ja myös laiterikoista johtuvista öljyvahingoista.

ELY keskuksen valvomia laitoksia Petäjäveden alueella on yhdeksän kappaletta, joista neljä on turvetuotantoalueita. Multialla on ELY-keskuksen valvottavana kahdeksan turvetuotantoaluetta. Vuoden 2026 alusta valvontaviranomaisena toimii valtakunnallinen Lupa- ja valvontavirasto.

Ilmoitusvelvolliset toiminnot (YSL § 10 a luku)

Ympäristönsuojelulain muutoksessa, joka on tullut voimaan 1.2.2019, määrätään toiminnanharjoittajan ilmoittamaan ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttavasta toiminnasta. Nämä toiminnot on säädetty ympäristönsuojelulain liitteessä 4. Valtaosassa toimintoja ilmoituksen käsittelee kunnan ympäristönsuojeluviranomainen. Ilmoituksenvaraisia toimintoja ovat mm. kunnan toimivaltaan kuuluvat eläinsuojat, sahat sekä pienet ampumaradat, joilla ei ole haulikkoammuntaa.

Siirtymäsäännöksen mukaan aiemmin myönnetyt ympäristölupapäätökset jäävät voimaan tämän muutoksen tullessa voimaan. Jos lupaa on tarpeen muuttaa toiminnan oleellisen muutoksen perusteella, sovelletaan ilmoitusmenettelyä niin, että asiassa annettava ilmoituspäätös korvaa voimassa olevan luvan. Petäjävedellä ja Multialla olevat luvanvaraiset eläinsuojat siirtyvät ilmoitusmenettelyyn piiriin, jos lupaan tulee tehtäväksi oleellinen muutos.

Petäjävedelle on tehty kaksi ilmoituspäätöstä, jotka koskivat vähäistä ampumarataa ja eläinsuojaa (Taulukko 4)

Rekisteröitävät toiminnot (YSL 11 luku)

Ympäristönsuojelulain liitteessä 2 luetellaan ne toiminnot, mitkä tulee rekisteröidä ympäristönsuojelun tietojärjestelmään, mikäli ne eivät sijaitse 1 tai 2 luokan pohjavesialueella. Rekisteröinnin tekee kunnan ympäristönsuojeluviranomainen. Rekisteröitäviä toimintoja ovat mm. jakeluasemat, sahat, ja energiatuotantolaitokset. Rekisteröinnissä ilmoituksesta ei tehdä hallinnollista päätöstä eikä anneta määräyksiä. Toiminnan vähimmäisvaatimukset on annettu toimialakohtaisilla asetuksilla, joiden noudattamista valvotaan.

Petäjavedellä on kolme rekisteröityä laitosta ja Multialla ei lainkaan. Rekisteröitäviä toimintoja ovat myös siirrettävät asfalttiasemat. Ne ovat vain kertaluontoisesti paikalla, joten niille ei tehdä riskinarviota valvonnan aikatauluttamiseksi, vaan ne valvotaan rekisteröinnin yhteydessä, joten niitä ei ole huomioitu taulukossa 4.

Ympäristönsuojelulain voimaantulon (YVPL) rekisteröidyt laitokset

Ympäristönsuojelulain voimaantulon (YVPL) perusteella on 2000-luvun alussa ympäristönsuojelun tietojärjestelmään rekisteröity Petäjavedellä kolme vielä toiminnassa olevaa laitosta ja Multialla neljä laitosta. (Taulukko 4)

Kertaluonteista toimintaa koskeva ilmoitusmenettely (YSL 12 luku)

Toiminnanharjoittajan on tehtävä ilmoitus kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle tilapäistä melua tai ääntä aiheuttavasta toiminnasta, koeluonteisesta toiminnasta ja poikkeuksellisista tilanteista. Mikäli toiminta aiheuttaa vaikutuksia usean kunnan alueelle niin ilmoitus tehdään alueelliselle ELY-keskukselle. Vuoden 2026 alusta lähtien ilmoitus tehdään valtakunnalliselle Lupa- ja valvontavirastolle. Ilmoituksen perusteella tehdään päätös ja annetaan tarvittavia määräyksiä.

Petäjavedellä ja Multialla nämä kertaluonteista toimintaa koskevat ilmoitukset ovat olleet ilmoituksia tilapäistä melua ja ääntä koskevasta toiminnasta. Näitä toimintoja ovat olleet kalliokiven louhinta ja murskaus sekä ulkoilmakonsertit.

Muu ympäristönsuojelulain mukainen valvonta

Tarkastukset onnettomuus-, haitta ja rikkomustilanteissa (YSL 169 §)

Valvontaviranomaisen tulee tarkastaa toiminta, tai selvittää asia muulla asianmukaisella tavalla, jos onnettomuuden, haitasta tehdyn ilmoituksen, luvan tai ilmoituspäätöksen noudattamatta jättämisen vuoksi on aiheutta olettava, että toiminnasta aiheutuu terveyshaittaa tai ympäristönsuojelulaissa tarkoitettua ympäristön pilaantumista. Jos samanaikaisesti on vireillä toimintaa koskeva lupa- tai ilmoituspäätösasia, on tarkastus tai selvitys tehtävä mahdollisuuksien mukaan ennen lupa-asian tai ilmoituspäätöksen antamista.

Ympäristöhaittaa koskevan ilmoituksen johdosta tehdään tarkastus ja arvioidaan toiminnasta aiheutuva haitta sekä tarvittavat toimenpiteet. Haitan poistamiseksi tehtävät toimenpiteet ja niiden aikataulu voidaan sopia tarkastuksella ja kirjata muistioon tai tarvittaessa toiminnanharjoittajalle annetaan kehoitus ryhtyä toimenpiteisiin. Tarvittaessa voidaan tehdä yhteistarkastus jonkun muun viranomaisen kanssa, jos ilmoitus koskee sellaista asiaa, jossa toimivalta on rinnakkaista tai päällekkäistä tai tarvitaan toisen viranomaisen asiantuntemusta. Tällaisia tarkastuksia voi tulla esim. terveyshaittaa koskevissa asioissa.

Määräykset pilaantumisen ehkäisemiseksi (YSL 180 §)

Kunnan ympäristönsuojeluviranomainen voi toimia toimittamansa tarkastuksen nojalla antaa ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttavaa toimintaa koskevan yksittäisen määräyksen, joka on tarpeen pilaantumisen ehkäisemiseksi. Määräys ei voi koskea luvanvaraista, ilmoituksenvaraista eikä rekisteröitävää toimintaa. Määräyksen on oltava kohtuullinen ottaen huomioon toiminnan luonne ja ympäristön pilaantumisen merkittävyys.

Muut valvottavat kohteet ja toiminnot

Viemärlaitoksen toiminta-alueen ulkopuolisilla pohjavesialueilla ja ranta-alueilla (100 metriä rannasta) olevien ennen vuotta 2004 rakennettujen kiinteistöjen jätevesijärjestelmien on tullut täyttä laissa säädetyt vaatimukset 31.10.2019 mennessä. Petäjäviedellä ja Multialla pohjavesialueilla olevien kiinteistöjen jätevesijärjestelmät on tarkastettu ja tarvittaessa tehty kehotukset jätevesijärjestelmien saneeraamiseen. Nykyisten resurssien puitteissa ranta-alueiden jätevesijärjestelmien systemaattinen tarkastus ei ole mahdollista. Asiaan puututaan haittailmoituksen perusteella.

Muita kuin luvan- tai ilmoituksen varaisia eläinsuojia valvotaan ympäristönsuojelulain ja eräiden maa- ja puutarhataloudesta peräisin olevien päästöjen rajoittamisesta annetun valtioneuvoston asetuksen (1250/2014) perusteella. Asetuksen perusteella käsitellään ilmoitukset lannan varastoinnista aumassa sekä lannan levitysajasta poikkeamiset. Valvontakäynnit tehdään haittailmoitusten perusteella.

Ympäristönsuojelumääräykset

Petäjäviedellä ympäristönsuojelumääräykset on hyväksytty 13.11.2017. Ne käsittelevät pääsääntöisesti haja-asutusalueiden jätevesien käsittelyä, mutta määräyksiä on annettu mm. kemikaalien varastoinnista, meluntorjunnasta ja ilmansuojelusta. Ympäristönsuojelumääräysten mukaista valvontaa tehdään haittailmoitusten perusteella.

Multialla ei ole ympäristönsuojelumääräyksiä.

Jätelaki

Jätelain (JL) (646/2011) yleisiä valvontaviranomaisia ovat ELY-keskukset sekä kunnan ympäristönsuojeluviranomainen. Vuoden 2026 alusta lähtien valtion valvontaviranomaisena toimii Lupa- ja valvontavirasto. Ne valvovat jätelain ja sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten noudattamista.

Jätelain 124 §: n valvonta

Toimivaltaisen valvontaviranomaisen on määräajoin asianmukaisesti tarkastettava sellaiset laitokset ja yritykset, joiden toiminnassa:

- 1) harjoitetaan jätteen laitos- tai ammattimaista käsittelyä;
- 2) syntyy vaarallista jätettä;
- 3) harjoitetaan jätteen ammattimaista kuljettamista tai keräystä;
- 4) toimitaan jätteen välittäjänä;
- 5) toteutetaan jätteen kansainvälisiä siirtoja.

Kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen on laadittava 100 §:ssä tarkoitettujen jätteen ammattimaisen keräyksen valvontaa varten suunnitelma

Kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle kuuluu jätelain 124 §:n perusteella ympäristöluvittamattomien laitosten valvonta, jotka harjoittavat jätteen ammattimaisen ja laitoksen toimintaa sekä laitokset, joissa syntyy vaarallisia jätteitä (mm. korjaamot, maalaamot, koneurakointi). Petäjäviedellä ja Multian alueella autokorjaamoihin on tehty valvontakäyntejä vuodesta 2018 alkaen. Petäjäviedellä jätelain 124 §:n perusteella valvotaan kahdeksaa laitosta ja Multialla kolmea laitosta (Taulukko 4).

Jätteen ammattimaista kuljettamista ja keräystä valvoo valtion valvontaviranomainen. Laitoksia, jotka toteuttavat jätteen ammattimaisia siirtoja ei ole tiedossa Petäjäveden tai Multian alueella. Mikäli tällaista toimintaa havaitaan, ilmoitetaan siitä Suomen ympäristökeskukselle.

Jätelain 100 §:n mukaan jätteen ammattimaisen kerääjän on tehtävä ilmoitus kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle jätehuoltorekisteriin merkitsemistä varten. Ammattimaisen keräyksen keräyspisteitä ovat mm. tuottajien aluekeräyspisteet (Rinki) sekä Sammakkokangas Oy:n lajitteluasemat sekä aluekeräyspisteet, joissa on pakkausjätteen täydentävää keräystä (taulukko 4).

Roskaantuneen alueen valvonta

Roskaantuneet alueet tulevat ympäristönsuojeluviranomaisen tietoon lähinnä haittailmoitusten perusteella. Tapauksia tulee vuosittain yhteensä noin 1 - 5. Ilmoituksen perusteella roskaantunut paikka käydään tarkastamassa. Roskaaja saadaan harvoin vastuuseen, vaan useimmissa tapauksissa siivoamisvastuuseen joutuu maanomista jätelain toissijaisen siivoamisvelvollisuuden perusteella.

Vesilaki

Vesilain valvontaviranomaisia ovat kunnan ympäristönsuojeluviranomainen ja valtion valvontaviranomainen. Valvontaviranomaisten toimivalta on vesilaisissa pääosin jakamatonta. Kunnan ympäristönsuojeluviranomainen käsittelee ojitusta koskevat erimielisyydet, jotka eivät edellytä lupaa eikä niitä käsitellä ojitustoimituksessa. Nämä tulevat vireille asianosaisen kirjallisesta vireillepanosta.

Maa-aineslaki

Maa-aineslain noudattamista valvoo kunnan ympäristönsuojeluviranomainen. Valvonta kattaa maa-ainelupaottoa paikkojen sekä kotitarveotopaikat. Kotitarveotosta tulee tehdä ilmoitus ympäristönsuojeluviranomaiselle, jos otto on yli 500 m³. Ottopaikkoja molemmissa kunnissa on yhteensä 22. Toiminnassa oleviin kohteisiin tehdään tarkastus kerran vuodessa.

Valvontatoimenpiteet

Valvontaan luetaan ne toimet, joilla luodaan valvonnan edellytykset aina valvonnan suunnittelusta sen toteutumisen arviointiin. Keskeisin valvonnan keino on riskinarvioinnin perusteella tehtävät suunnitelmalliset määräaikaistarkastukset paikan päällä kohteessa. Määräaikaistarkastukset ovat vuosittain laadittavan valvontaohjelman mukaisia maksullisia tarkastuskäyntejä. Tarkastuksesta sovitaan toiminnanharjoittajan kanssa etukäteen ja toivotaan toiminnanharjoittajan osallistumista tarkastukseen. Tarkastuksella käydään läpi mm. laitoksen toiminta ja tilat sekä mahdollinen lupa ja sen määräykset, toiminnan aiheuttamat haittailmoitukset ja niihin reagoimiset. Tarkastusmuistio toimitetaan toiminnanharjoittajalle. Suunnitelmallisella tarkastuksella havaittujen puutteiden seurantatarkastukset kuuluvat valvontaohjelman mukaiseen valvontaan.

Määräaikaistarkastuksella varmistetaan, että toiminta on ympäristöluvan tai ilmoituksen mukaista ja toiminta täyttää ympäristölainsäädännön vaatimukset. Rekisteröidyissä laitoksissa katsotaan, että laitos täyttää asetuksen vaatimukset. Valvontaan kuuluvat myös vuosiraporttien läpikäyminen ja vuosittaisen valvontaohjelman laatiminen.

Valvontaa tehdään myös haittailmoitusten perusteella, joko valvontaohjelman mukaisiin laitoksiin tai muihin kohteisiin.

Määräaikaistarkastuksilla toiminnan seurantatiedoissa havaitut puutteet on myös käsiteltävä normaaleja valvontamenettelyjä hyödyntäen kehottamalla, määräämällä ja tehostamalla määräystä ympäristönsuojelulain mukaisilla hallintopakkeinoilla (uhkasakko, teettämisuhka ja keskeyttämisuhka).

Valvontaan kuuluu myös rikosoikeudellisiin toimiin ryhtyminen tilanteessa, joissa toiminta ei täytä ympäristönsuojelulain vaatimuksia. Ympäristönsuojelulain 188 §:n mukaan valvontaviranomaisen on tehtävä poliisille ilmoitus esitutkintaa varten, jos toiminnanharjoittaja esimerkiksi laiminlyö ympäristöluvan lupamääräysten mukaisen velvollisuuden. Ilmoitus voidaan jättää tekemättä vain, jos tekoa on pidettävä olosuhteet huomioon ottaen vähäisenä eikä yleisen edun katsota vaativan syytteen nostamista.

Valvonnan maksullisuus

Kunnan ympäristönsuojeluviranomainen voi periä maksun mm. laatimaansa valvontaohjelmaan perustuvista luvanvaraisen, ilmoituksenvaraisen ja rekisteröitävän toiminnan määräaikaistarkastuksista ja niiden muusta ohjelmaan perustuvasta säännöllisestä valvonnasta sekä tarkastuksista jotka ovat tarpeen ympäristönsuojelulain 175:ssä tarkoitetun kiellon tai määräyksen noudattamisen valvomiseksi taikka 181 §:ssä tarkoitetun toiminnan keskeyttämiseksi.

Jätelain mukaan kunnan ympäristönsuojeluviranomainen voi periä maksun jätelain mukaisen ilmoituksen tai muun asian käsittelystä, jätelain 124 §:ssä tarkoitetuista laitosten ja yritysten määräaikaistarkastuksesta ja muista säännöllisistä valvontatoimista, jotka perustuvat valvontaohjelmaan sekä tarkastuksista ja valvontatoimista, jotka ovat tarpeen jätelain 75, 125 ja 126 §:ssä tarkoitetun kiellon tai määräyksen antamiseksi ja sen noudattamisen valvomiseksi (JL 144 §).

Valvontaohjelmaan kuuluvat ympäristönsuojelulain ja jätelain mukaiset Petäjävedellä ja Multiaa koskevat maksut on määrätty Petäjäveden ja Multian kuntien ympäristönsuojeluviranomaisen taksassa. Kunnalle perittävä maksu voi vastata enintään suoritteen tuottamisesta kunnalle aiheutuvia kokonaiskustannuksia.

Ympäristönsuojelulain 206 §:n ja jätelain 144 a §:n mukaan mikroyrityksiltä perittävien valvontamaksujen on oltava kohtuulliset ottaen huomioon toiminnan laajuus ja luonne. Maksujen on oltava kohtuulliset myös, jos toiminnanharjoittajan asemassa on sellainen luonnollinen henkilö, joka ei harjoita taloudellista toimintaa.

Valvontaohjelman laatiminen

Ympäristönsuojelulain 168 §:n mukaan ympäristönsuojeluviranomaisen on laadittava alueelleen valvontasuunnitelma, jossa on oltava tiedot alueen ympäristöoloista ja pilaantumisen vaaraa aiheuttavista toiminnoista sekä käytettävissä olevista valvonnan voimavaroista ja keinoista. Suunnitelmassa on kuvattava valvonnan järjestämisen ja riskinarvioinnin perusteet ja valvonnasta vastaavien viranomaisten yhteistyö. Valvontasuunnitelma on tarkistettava säännöllisesti. Valvontasuunnitelma tarkistetaan kolmen vuoden välein ja se on julkinen asiakirja.

Ympäristönsuojeluviranomaisen on laadittava valvontasuunnitelman perusteella luvanvaraisten, ilmoitusvelvollisten ja rekisteröitävien toimintojen määräaikaistarkastuk-

sista ja niiden muusta säännöllisestä valvonnasta valvontaohjelma, jossa on oltava tiedot valvottavista kohteista ja niihin kohdistettavista säännöllisistä valvontatoimista. Jätelain 124 §:ssä säädetään valvontasuunnitelman tekemisestä tiettyjen jätelain mukaisten toimintojen valvomista varten, suunnitelma voidaan liittää ympäristönsuojelulain mukaiseen valvontaohjelmaan. Valvontaohjelma päivitetään vuosittain ja se on ei julkinen asiakirja.

Valvontaohjelma muodostuu laitosluestelosta ja laitosten valvontaluokista, jotka on määritetty riskinarvioinnin perusteella. Valvontaohjelma laaditaan vuoden lopulla ja siinä suunnitellaan seuraavana kalenterivuotena tehtävät tarkastuskäynnit. Valvontaohjelma sisältää myös kuvauksen edellisen vuoden tavoitteiden toteutumisesta.

Määräaikaistarkastusten tiheys määritetään ympäristöriskien järjestelmällisen arvioinnin perusteella. Riskinarvioinnin perusteena tulee pitää toiminnan mahdolliset ja tosiasialliset vaikutukset ihmisen terveyteen ja ympäristöön ottaen huomioon päästötasot ja -tyypit, onnettomuusriski sekä paikallisen ympäristön herkkyys sekä ympäristönsuojelulain ja sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten, etenkin lupamääräysten, noudattaminen toiminnassa.

Valvontaluokka ilmaisee sen, kuinka usein laitoksia on valvottava. Riskin arvioinnissa otetaan huomioon seuraavat seikat:

- Sijainti
 - Pohjavesi
 - Pintavesi
 - Häiriintyvät kohteet
- Päästöriski/toimintariski (melu, haju, ilmapäästö, päästöt vesistöön)
 - Toiminnan laatu ja luonne
 - Tilat ja laitteet
 - Tuotantoon ja valmistukseen liittyvät tekijät
 - Tuotteeseen liittyvät tekijät
 - Kuljetus ja varastointi
- Valvontahistoria
 - Tarkkailun tulokset
 - Aiemmin havaitut puutteet ja riskit

Kunkin riskikohteen alakohdetta on arvioitu taulukossa 5 olevan taulukon perusteella ja saadut riskin arvot on summattu yhteen laitoksen kokonaisriskipisteiksi.

Taulukko 5. Riskin arviointikaavio.

RISKI	Vähäinen	Haitallinen	Vakava
Epätodennäköinen	merkityksetön (0)	vähäinen (1)	kohtalainen (2)
Mahdollinen	vähäinen (1)	kohtalainen (2)	merkittävä (3)
Todennäköinen	kohtalainen (2)	merkittävä (3)	sietämätön (4)

Taulukko antaa maksimipistemääräksi 40. Tällöin laitos on saanut kustakin kohteesta riskin sietämätön (4). Luvanvaraisissa, ilmoituksenvaraisissa ja rekisteröitävissä kohteissa tämä ei ole mahdollista, sillä tällainen laitos ei ole voinut saada lupaa eikä sitä ole voinut rekisteröidä. Valvonta luokkaa määritettäessä käytetään maksimipistemäärää 30, jolloin kaikki arviointi kohteet olisivat saaneet riskipisteiksi 3, merkittävä riski. Taulukossa 6 on esitetty valvontaluokat ja kunkin valvontaluokan riskipisteet.

Taulukko 6. Valvontaluokat ja niiden riskipisteitys

Valvonta-luokka	Tarkastustiheys	Riski-pisteet
luokka 1	määräaikatarkastus vähintään kerran vuodessa	≥ 23
luokka 2	määräaikaistarkastus vähintään kerran kahdessa vuodessa	16 - 22
luokka 3	määräaikaistarkastus vähintään kerran kolmessa vuodessa	9 - 15
luokka 4	määräaikaistarkastus otantaperusteisesti kerran lupakaudessa, kuitenkin vähintään kerran 5 – 10 vuodessa.	0 - 8

Valvontaohjelman tekeminen on lakisääteinen velvoite, joten lautakunnan ei tarvitse tehdä siitä erillistä hyväksymispäätöstä. Valvontaohjelmasta laaditaan vuosittain yhteenveto, joka viedään lupalautakuntaan tiedoksi.

Valvontaan käytettävissä olevat resurssit

Petäjaveden kunnassa ympäristönsuojeluun on varattu kokonaisuudessa 0,6 htv ja Multialla 0,4 htv. Tästä ympäristönsuojelun suunnitelmalliseen valvontaan voidaan käyttää noin 15 % eli 34 htp vuodessa. Valvonta sisältää tarkastuskäyntien lisäksi vuosiraporttien käsittelyn, muistioiden laadinnan sekä muut asiaan liittyvät toimet.

Valvontaohjelma kattaa ennalta suunniteltavissa olevat valvontatoimenpiteet. Tämän lisäksi valvonnassa tulee varautua ennalta arvaamattomiin tilanteisiin, jotka edellyttävät tarkastusta tai asian muuta selvittämistä. Nämä asiat ovat tulleet vireille haittailmoitusten tai valvontaviranomaisen kautta. Suunnitelmallisen valvonnan ulkopuoliseen valvontaan voidaan käyttää noin 10 % eli 22 htp.

Tällöin valvontaan käytetään yhteensä noin 25 % työajasta.

Toimivallan siirrot

Tehokas valvontatoiminta edellyttää ympäristönsuojeluviranomaisen toimivallan osittaista toimivallan siirtoa viranhaltijalle. Ympäristösihteerin toimivallan siirrot on määritelty Lupalautakunnan toimintasäännössä, joka on tämän valvontasuunnitelman liitteessä 1.

Viranomaisten välinen yhteistyö

Ympäristönsuojeluasetuksen (713/2014) 39 §:n mukaan lupa- ja valvontaviranomaisten on oltava keskenään riittävässä yhteistyössä. Valtion lupaviranomaisena alueella toimii Sisä-Suomen aluehallintovirasto ja valtion valvontaviranomaisena toimii Keski-Suomen ELY-keskus. Vuoden 2026 alusta valtion lupa- ja valvontaviranomaisena toimii valtakunnallinen Lupa- ja valvontavirasto. Kunnan ympäristönsuojeluviranomainen toimii omien asioittensa osalta sekä lupa- että valvontaviranomaisena.

Yhteistyö valtion valvontaviranomaisen kanssa on koostunut lähinnä yhteisistä valvontakäynneistä sekä lausuntojen antamista. Yhteistyöhön kuuluu myös epävirallista neuvontaa ja asioiden taustoittamista. Ympäristönsuojelulain 21 §:n mukaan ELY-keskus tukee kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen toimintaa toimialaansa kuuluvissa asioissa.

Valvonnassa tehdään yhteistyötä rakennusvalvonnan ja terveydensuojeluviranomaisten kanssa. Yhteistyötä tehdään mm. ympäristölupien valmistelussa, lausuntojen antamisessa, roskaantumistapausten ja ympäristön yleisessä valvonnassa. Kuntaor-

ganisaatiossa yhteistyötä tehdään myös teknisen toimen, vesilaitoksen, kaavoituksen ja kunnan maaseutuviranomaisen kanssa.

Petäjävedellä ja Multialla jätehuoltoviranomaisena toimii Sydän-Suomen jätelautakunta, jonka kanssa tehdään yhteistyötä jätehuollon valvonnan osalta.

Kemikaaliasioihin ja -vahinkoihin liittyen tehdään yhteistyötä Keski-Suomen pelastuslaitoksen kanssa. Vahinkotapauksissa pelastusviranomaisen aloittaa ympäristövahingon torjunnan ja sen jälkeen kuntarakennelautakunta öljytorjunnan jälkivalvonnasta vastaavana torjuntaviranomaisena päättää tarvittavista jatkotoimenpiteistä.

Käytössä olevat tietojärjestelmät

Ympäristötoimella on käytössä karttaohjelmana LOUHI –tietojärjestelmä, joka toimittajana on Sitowise Group Oyj. Asianhallintajärjestelmänä käytetään Tweb-ohjelmistoa ja lautakunnan kokous- ja viranhaltijapäätöspöytäkirjat laaditaan Valmu –ohjelmistolla. Nämä ohjelmistot on toimittanut Triplan Oy. Valvontamuistiot laaditaan LOUHI-ohjelman ympäristösovellutuksella.

Lisäksi käytössä ovat valtionhallinnon ympäristönsuojelun valvonnan sähköinen asiointijärjestelmä YLVA sekä maa-aineslupien tietojärjestelmä NOTTO.

LUPALAUTAKUNNAN TOIMINTASÄÄNTÖ

PET/342/00.01.01.02/2024

Versio 1. Hyväksytty Lupalautakunta 19.10.2022 § 65

Versio 2. Hyväksytty Lupalautakunta 26.2.2024 § 7

Versio 3. Hyväksytty Lupalautakunta 12.12.2024 § 63

Versio 4. Hyväksytty Lupalautakunta 7.5.2025 § 40

LUPALAUTAKUNTA

Lupalautakunta on Petäjaveden ja Multian kuntien yhteinen rakentamislain 751/2023 99 §:n mukainen rakennusvalvontaviranomainen, kuntien ympäristönsuojelun hallinnosta annetun lain (64/1986) mukainen kunnan ympäristönsuojeluviranomainen sekä maa-aineslain (555/1981) mukainen lupa- ja valvontaviranomainen.

Lupalautakunnan järjestämisestä ja hallinnosta vastaa Petäjaveden kunta ja lautakunta toimii Petäjaveden kunnan organisaatiossa omana toimielimenään kunnanhallituksen alaisuudessa.

Lautakunnassa on 6 jäsentä. Sopijakuntien valtuustot nimeävät lautakuntaan jäseniä ja henkilökohtaisia varajäseniä seuraavasti: Petäjaveden kunta 3 varsinaista jäsentä ja 3 varajäsentä, Multian kunta 3 varsinaista jäsentä ja 3 varajäsentä. Molemmista sopijakunnista nimetään lautakuntaan kunnanhallituksen edustajat. Lautakunnan puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja ovat eri kunnista. Puheenjohtajuuskunta vaihtuu valtuustokausittain.

Sopijakunnat muuttavat hallintosääntöjään siten, että niissä annetaan sopimuksen mukaiset tehtävät vastuukunnalle ja niiltä osin noudatetaan vastuukunnan hallintosääntöä. Lupalautakunnan toimivallasta ja viranhaltijoiden yleisistä tehtävistä ja ratkaisuvallasta on aiemmin määrätty Petäjaveden kunnan hallintosäännöllä.

Lupalautakunnan osalta talousarvioehdotukset, käyttösuunnitelmat, toimintakertomukset, osavuositarkastukset ja seurantaraportit hyväksyy Petäjaveden kunnan kuntarakennelautakunta.

LUPALAUTAKUNNAN PÄÄTÖSVALTA

Lupalautakunta ratkaisee laissa määrätty rakennusvalvontaviranomaisen ja ympäristönsuojeluviranomaisen sekä maa-aineslupaviranomaisen ja –valvontaviranomaisen tehtävät, joita ei ole delegoitu alaiselleen viranhaltijoille.

HENKILÖSTÖORGANISAATIO

Lupalautakunnalla on kaksi viranhaltijaa, rakennustarkastaja ja ympäristösihteeri. Molemmat tekevät kokonaistyöajastaan 60 % Petäjaveden kunnalle ja 40 % Multian kunnalle. Viranhaltijoiden työnantajana toimii Petäjaveden kunta. Viranhaltijoiden esimiehenä toimii Petäjaveden kunnan teknisestä toimesta vastaava. Multiaa koskeissa asioissa operatiivisen työnjohdon ja -ohjauksen vastuu on Multian kunnan teknisestä toimesta vastaavalla molempien viranhaltijoiden osalta.

Mikäli rakennustarkastaja on pitkäaikaisesti poissa tai esteellinen virantoimituksesta, sijaistaminen järjestetään esimiehen toimesta, mikäli pätevyyden osalta mahdollista tai ostopalveluna toiselta kunnalta tai kaupungilta. Mikäli ympäristösihteeri on pitkäaikaisesti poissa tai esteellinen virantoimituksesta, sijaistaminen järjestetään ostopalveluna toiselta kunnalta tai kaupungilta. Palveluiden ostosta tehdään erillinen sopimus.

Viranhaltijoista ja operatiivisesta toiminnasta aiheutuvat kulut on sovittu erillisillä sopimuksilla Petäjaveden ja Multian kuntien kesken. Toiminnasta koituvat kulut sisällytetään molempien kuntien talousarvioon.

Lautakunnan viranhaltijat valitsevat yhteistyössä Petäjaveden ja Multian kunnanjohtajat sekä teknisestä toimesta vastaavat. Päätöksen valinnasta tekee Petäjaveden kunnanjohtaja.

ESITTELY LUPALAUTAKUNNASSA

Esittelijöinä toimivat rakennustarkastaja ja ympäristösihteeri oman tehtävälänsä osalta. Rakennustarkastajan ollessa esteellinen tai estynyt esittelijänä toimii Petäjaveden kunnan teknisestä toimesta vastaava tai lautakunnan puheenjohtaja. Ympäristösihteerin ollessa estynyt tai esteellinen esittelijänä toimii rakennustarkastaja tai lautakunnan puheenjohtaja.

LUPALAUTAKUNNAN ALAISTEN VIRANHALTIJOIDEN RATKAISUVALTA

Sen lisäksi mitä hallintosäännössä on määrätty viranhaltijoiden tehtävistä

Rakennustarkastaja

1. päättää rakennusluvan myöntämisestä väliaikaisesta rakennukselle (RakL 10 §)
2. päättää rakennuskohteen rakentamisluvasta ja sijoittamisen edellytyksistä hankkeissa, joilla on vähäistä merkitystä ympäristöön ja esim. ympäröivään alueiden käyttöön.
(RakL 42-43 §)
3. päättää sijoittamisen edellytyksistä suunnittelutarvealueella (RakL 46§)
4. päättää maisematyöluvista (RakL 53-54 §)
5. päättää purkamisluvasta ja purkamisluvan edellytyksistä (RakL 55- 56 §)
6. päättää poikkeamisluvasta seuraavissa tapauksissa: (RakL 57§)
 - loma-asunnon käyttötarkoituksen muutos vakituiseksi asunnoksi
 - kun kyse on luvanvaraisuudesta vapautetun rakennuskohteen rakentamiseen, sijoittamiseen tms. liittyvästä poikkeamisesta
7. päättää vähäisestä poikkeamisesta rakentamisluvan yhteydessä (RakL 59 §) suorittaa kuulemisen, ja tiedottamisen rakentamisluvasta, maisematyöluvista, ja purkamisluvasta (RakL 63-65 §)
8. pyytää oman toimivaltansa osalta tarvittavat lausunnot purkamis- maisema-, ja rakentamisluvasta sekä sijoittamisluvasta suunnittelutarvealueella (RakL 66-67 §)
9. toimittaa tiedot viranomaiskatselmuksista Ryhti-järjestelmään (RakL 72 §)
10. toimittaa rakentamisen lupiin liittyvät tiedot Ryhti-järjestelmään (RakL 73 §)
11. antaa lupapäätöksessä rakennuskohdetta, rakennustyön tai toimenpiteen suorittamista ja niistä mahdollisesti aiheutuvien haittojen rajoittamista koskevia määräyksiä. (RakL 76 §)
12. päättää rakennusluvan voimassaoloajan jatkamisesta (RakL 77 §)
13. päättää rakennustyön aloittamisoikeudesta (RakL 78 §)
14. toteaa suunnittelijan kelpoisuuden (RakL 85 §)
15. tarkistaa rakennustyön vastaavan työnjohtajan ja erityisalan työnjohtajan kelpoisuuden (RakL 89 §)

16. antaa luvan naapurin alueen käyttämiseen (RakL 106 §)
17. suorittaa rakennuslupiin liittyvät aloituskokoukset (RakL 110 §)
18. edellyttää laadunvarmistusselvityksen tekemistä (RakL 111§)
19. suorittaa lupapäätöksessä määritellyt viranomaiskatselmukset (RakL 112 §)
20. suorittaa muita tarkastuksia lupamääräysten, suunnitelmien tai rakentamista koskevien säännösten ja määräysten noudattamisen valvomiseksi. (RakL 113 §)
21. hyväksyy asiantuntijatarkastuksen (RakL 114 §)
22. päättää rakennustyön ulkopuolisesta tarkastuksesta (RakL 115 §)
23. päättää erityismenettelyn vaatimisesta (RakL 116 §)
24. päättää suunnitelmien muutoksien hyväksymisestä rakennustyön aikana (RakL 117 §)
25. päättää rakennustyön rakennuttajavalvonnan hyväksymisestä ja perumisesta (RakL 119§)
26. suorittaa rakennustyön loppukatselmukset (RakL 122-123 §)
27. päättää rakennusrasitteista ja niiden muuttamisesta tai poistamisesta (RakL 128 - 130 §)
28. päättää yhdyskuntateknisten laitteiden sijoittamisesta, muuttamisesta ja poistamisesta (RakL 131 § ja RakL 133 §)
29. päättää kiinteistöjen yhteisjärjestelyistä, niiden muuttamisesta ja poistamisesta (RakL 135 § - 137 §)
30. määrää luonnollisen vedenjuoksun muuttamisesta aiheutuvan haitan muuttamisesta tai poistamisesta (RakL 138 §)
31. määrää rakennuksen kunnossapidon laiminlyönnistä johtuvan rakennuksen korjaamisesta tai ympäristön siistimisestä (RakL 141 §)
32. päättää ympäristön hoitoa koskevista toimenpiteistä, kun niihin ei liity hallintopakkoa (RakL 142-145 §)
33. päättää rakennustyön keskeyttämisestä (RakL 146 §)
34. tarkastusoikeus (RakL 148 §)
35. tekee ilmoituksen syytteen nostamiseksi (RakL 153 §)

Ympäristösihteeri päättää

1. Päättää maa-ainesoton vakuuden sekä vakuuden palauttamisesta (MaL 12 §).
2. Päättää keskeyttää maa-ainesten oton luvattoman tai lupamääräysten vastaisen ottamistoiminnan (MaL 15 §).
3. Käsittelee ja päättää ympäristönsuojelulain (YsL) 12 luvun 118, 119, 120 ja 122 §:n mukaiset ilmoitukset. Päätökseen sisältyy käsittelymaksu.
4. Päättää talousvesien käsittelyvaatimuksista poikkeamisesta (YsL 156 d §).
5. Päättää asian siirtämisestä aluehallintovirastolle ympäristönsuojelulain 36 §:n mukaisesti.
6. Antaa 180 §:ssä tarkoitetun määräyksen pilaantumisen ehkäisemiseksi.
7. Päättää hyväksyä ja palauttaa ympäristölupien vakuudet. (YsL 59, 199 §)
8. Antaa ympäristönsuojelulain 182 §:n mukaisten väliaikaiset määräykset kiireellisissä tapauksissa. Asia on kuitenkin tällöin viivytyksettä saatettava kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen päätettäväksi.
9. Päättää myöntää poikkeamisen kunnan ympäristönsuojelumääräyksistä (YsL 202 §)
10. Antaa jätelain 125 §:n mukaisen yksittäisen määräyksen, joka on tarpeen roskaantumisen ehkäisemiseksi tai jätehuollon asianmukaiseksi järjestämiseksi.

11. Päättää jätelain 126 §:n osalta vain rikkomuksen tai laiminlyönnin kiireellisestä oikaisemisesta. Asia on kuitenkin tällöin viivytyksettä saatettava kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen päätettäväksi.
12. Päättää vesihuoltolain liittämismuutoksista vapauttamisesta (VesihL 11 §).
13. Päättää hyväksyä maastoliikennelain 14 §:n 2 momentin mukaisen reitin pitäjän vaihtamisen, 22 §:n 2 momentin mukaisen reitin siirtämisen.
14. Päättää maastoliikennelain 30 §:n luvan myöntämisen harjoituksiin tai kilpailuihin.
15. Antaa päätöksen vesilain 14 luvun 11 §:n mukaisesta toiminnan välittömästä keskeytyksestä.

Ympäristösihteerin muut tehtävät

1. Suorittaa maa-aineslain mukaista valvontaa (MaL 14 §).
2. Ilmoitusvelvollisuus ja tietojärjestelmään ilmoitus (MaL 23a, b §).
3. Toimii maa-aineslupa-asioiden ja ympäristölupa-asioiden esittelijänä ja valmistelijana.
4. Hyväksyy maa-ainesoton jälkihoitotyöt (MaA 8.2 §).
5. Määrää maa-aineslupien valvonnasta aiheutuvien vahvistettujen taksojen mukaiset maksut.
6. Tekee tehtäviinsä ja toimenkuviinsa liittyvät tarkastukset, valvontakäynnit ja katselmukset.
7. Käsittelee maa-ainesten kotitarveottoilmitukset (MaL 23a §).
8. Antaa lausunnot maa-ainesasetuksen mukaisissa asioissa (MaA 4 §).
9. Suorittaa valvontaa ympäristönsuojelulain 18 luvun 167, 168 ja 169 §:n mukaisesti.
10. Tekee YsL 172 §:ssä mainittujen tarkastukset ja tutkimukset, suorittaa mittaukset ja näytteiden otot sekä muut lain 172 §:ssä mainitut toimenpiteet.
11. Antaa lausunnot ja vastineet ympäristönsuojelulain mukaisissa asioissa.
12. Antaa lausunnon pienimuotoisesta maa-ainesarjteen hyödyntämisestä.
13. Tekee ympäristönsuojelulain 116 ja 117 §:n mukaisen rekisteröinnin ympäristönsuojelulain 222 §:n mukaiseen tietojärjestelmään ympäristönsuojelulain liitteen 2 mukaisista toiminnoista.
14. Omaan oikeuden saada tietoja ja toimittaa tietoja ympäristönsuojelun tietojärjestelmään (YsL 222, 223 §).
15. Antaa lausunnon, selityksen tai vastineen ympäristö- tai maa-aineslupa-asioista tehtyihin valituksiin silloin, kun asiaa koskeva lautakunnan päätös on ollut yksimielinen.
16. Suorittaa jätelain valvontaa jätelain 124 §:n mukaisesti.
17. Pyytää tarvittaessa tietoja jätelain 122 §:n mukaisesti.
18. Suorittaa jätelain 123 §:n mukaiset tarkastukset.
19. Käsittelee jätelain 100 §:n mukaiset keräystoimintailmoitukset.
20. Antaa jätelain mukaiset lausunnot ja vastineet.
21. Antaa lausunnot rakennusvalvonnalle jätevesien puhdistamisesta haja-asutusalueella.
22. Suorittaa vesihuoltolain 29 §:n mukaista valvontaa.
23. Antaa vesihuoltolain mukaiset lausunnot.
24. Suorittaa vesilain 14 luvun 3 §:ssä mainittuja tarkastuksia ja tutkimuksia, mittaukset ja näytteiden otot sekä muut pykälässä mainitut toimenpiteet.
25. Antaa vesilain mukaiset lausunnot.
26. Suorittaa maastoliikennelain 32 §:n mukaista yleistä valvontaa.
27. Suorittaa kemikaalilain 11 §:ssä tarkoitettua REACH-asetuksen valvontaa.
28. Suorittaa ympäristönsuojelun valvomista ja edistämistä lain kuntien ympäristönsuojeluhallinnosta 6 §:n mukaisesti.
29. Käsittelee lannan tilapäistä varastointia koskevat ilmoitukset ja ilmoitukset lannan levityksestä poikkeustilanteissa.
30. Antaa lausunnot metsätiesuunnitelmissa.
31. Tekee ympäristönsuojelulain 188 §:n mukaiset tutkintapyynnöt